

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

ธัญญลักษณ์ วงษ์บ้านดู่

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองการปกครอง

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลัช จงสีบพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โพธิสว่าง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) พันตำรวจเอก ดร.ปกรณ์ มณีปกรณ์ ร้อยตำรวจเอก ดร.วิเชียร ต้นศิริคงคล และดร.ไชยา กุฎาคาร ที่ได้กรุณาแนะนำ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้างานนิพนธ์อย่างถูกต้องสมบูรณ์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังปรากฏนามในงานนิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้กรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเที่ยงตรงของแบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้า อีกทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้วทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และแสดงความคิดเห็นให้การดำเนินการวิจัยสำเร็จด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณของบิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ จนทำให้ผู้วิจัยมีความพยายามในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดีในที่สุด

ธัญญลักษณ์ วงษ์บ้านดู่

54910343: สาขาวิชา: การเมืองการปกครอง; ร.ม. (การเมืองการปกครอง)

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม/ ประชาชน/ การดำเนินงาน/ องค์การบริหารส่วนตำบล/ สระแก้ว

ัญญลักษณ์ วงษ์บ้านดู่: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว (PEOPLE'S PARTICIPATION IN THE OPERATIONS OF NONGWANG SUB-DISTRICT LOCAL ADMINISTRATION ORGANIZATION, SAKAE0 PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ชลัช จงสืบพันธ์, กศ.ด. , 63 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว” เป็นการศึกษาแบบวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง 377 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-Test และ One-way ANOVA เพื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการกำหนดนโยบาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ ด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ 2. การศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า อายุ สถานภาพการสมรส และอาชีพที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงไม่แตกต่างกัน ส่วน เพศ ระดับการศึกษา และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ธีญญลักษณ์ วงษ์บ้านคู่ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

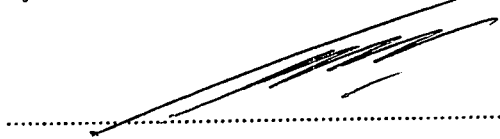
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลัช จงสืบพันธ์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลัช จงสืบพันธ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิสว่าง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) พันตำรวจเอก ดร. ปกรณ์ มณีปกรณ์)

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีธร)

วันที่ ๗ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
สมมุติฐานของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	7
ความสัมพันธ์ของสถานภาพส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	13
ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
กรอบแนวคิดการวิจัย	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม.....	28
การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวม	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการศึกษา.....	32
ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	32
ส่วนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหาร	
ส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอกสูง จังหวัดสระแก้ว.....	35
ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน.....	40
5 สรุป และข้อเสนอแนะ.....	47
สรุปผลการวิจัย.....	47
อภิปรายผล.....	50
ข้อเสนอแนะ.....	53
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	57
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	63

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง..... 27
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ 32
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ..... 33
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส..... 33
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา..... 34
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ 34
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้..... 35
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอ โศกสูง จังหวัด สระแก้วในภาพรวม..... 36
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอ โศกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการกำหนดนโยบาย..... 36
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอ โศกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการดำเนินงาน 38
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอ โศกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตามและประเมินผล..... 39
12	วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำแนกตามเพศ..... 40
13	วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำแนกตามอายุ..... 41
14	วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำแนกตามสถานภาพการสมรส..... 41
15	วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำแนกตามระดับการศึกษา..... 42

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับการศึกษาที่แตกต่างกันด้วยวิธีของ LSD	42
17	วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำแนกตามอาชีพ	43
18	วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำแนกตามรายได้.....	44
19	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของรายได้ที่แตกต่างกันด้วยวิธีของ LSD	44
20	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	45

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	25
---------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็น การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตั้งแต่ พ.ศ. 2475 โดยมีความหมายและหลักการสำคัญคือ การปกครองของประชาชน ซึ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง (ชาญศักดิ์ ฑูริน ไชสง, 2551, หน้า 1) รัฐบาลที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญในการที่จะกระจายอำนาจการปกครองจาก ส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการบริหารปกครองประเทศ ประชาชน จะได้รับประโยชน์จาก องค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการพัฒนาตำบล ซึ่งจะตรงกับปัญหาและ ความต้องการของประชาชนมากที่สุด นอกจากนั้นยังเป็นการส่งเสริมแนวความคิดและกระแส ประชาธิปไตยในสังคมปัจจุบันที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนอีกด้วย ในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ประชาชนจะบริหารผ่านผู้แทนของตนในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการเลือกผู้แทนของตนเข้ามาบริหารงานภายในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้จึงน่าเชื่อว่า ประชาชนในท้องถิ่นจะบริหารและพัฒนาท้องถิ่นของตนไปในทิศทางที่ดีและตรงกับ ความต้องการของประชาชนในพื้นที่มากที่สุด (เกษญา สอนแก้ว , 2551, หน้า 1)

เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นได้มีนักวิชาการให้ความสนใจและให้การศึกษา มาเป็นจำนวนมาก อาจกล่าวได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการที่ประชาชนได้เข้าไป เกี่ยวข้องกับกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยร่วมแสดงความคิดเห็นและกระทำในสิ่ง ที่เห็นว่าพ้องต้องกัน ตลอดจนร่วมพิจารณากำหนดปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ของตน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลุล่วงไปด้วยดี (สมศักดิ์ แก้วสนธิ, 2553, หน้า 23) การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจ และการปกครอง ส่วนท้องถิ่น เพราะถ้าประชาชนไม่มีส่วนร่วมแล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นก็จะไม่ สามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ จากการทบทวน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ประชาชนยังไม่ให้ความสนใจต่อกิจกรรมขององค์การบริหาร ส่วนตำบล ขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ไม่เข้าร่วมรับ ฟังและสังเกตการณ์การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่เข้าร่วมในการเสนอปัญหาในการ กำหนดแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่เข้าร่วมในการเสนอปัญหาในการกำหนด แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและไม่ทำการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานของ

องค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไม่ตรงกับปัญหา และความต้องการของชุมชนในระดับตำบล (อรพินท์ สพ โสภชัย, 2540, หน้า 10-12)

ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็น หน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จึงเป็นพื้นฐานการมีส่วนร่วมที่สำคัญที่จะทำให้คนใน ท้องถิ่นได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ความเป็นพลเมืองของตน เช่นการเข้าร่วมประชุมเสนอแนะความ คิดเห็น เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองแวงร่วมติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยให้ประชาชนรู้สึกคุ้นเคยกับ การมีส่วนร่วมอันจะส่งผลต่อไปในการมีส่วนร่วมระดับชาติ จึงเป็นเวทีพื้นฐานในการแสดงความคิด เห็นให้กับคนทุกเพศ ทุกระดับ รวมทั้งการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของ ประชาชนเป็นการพัฒนาจากระดับล่างสู่ระดับบน ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด

องค์การบริหารส่วนหนองแวง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งอยู่ภายในบริเวณ ตำบลหนองแวง มีพื้นที่ประมาณ 76.96 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 48,100 ไร่ เป็นพื้นที่แนว ชายแดนติดกับประเทศกัมพูชา พื้นที่เป็นที่ราบสูงลาดไปทางทิศตะวันออกไปสู่ประเทศกัมพูชา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ได้ดำเนินการพัฒนาใน 6 แผนงาน ประกอบด้วย แผนงาน โครงสร้างพื้นฐาน แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจ แผนงานพัฒนาคนและสังคม แผนงานพัฒนาแหล่งน้ำ แผนงานพัฒนาการเมืองการบริหาร และแผนงานพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า การดำเนินงานในแผนงานต่าง ๆ ไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก โดยเฉพาะในเรื่องการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงจึงได้ กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดย นำมากำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ข้อที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเมือง การบริหารและบุคลากร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ 1. แนวทางการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร 2. แนว ททางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน 3. แนวทางการพัฒนาอาคาร สำนักงาน และการ จัดหาเครื่องใช้สำนักงาน และ 4. แนวทางการพัฒนาบุคลากร (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง, 2555)

จากที่กล่าวมาแล้วทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หนองแวง อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ในฐานะประชากรในพื้นที่และนักศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้ไปขยาย

องค์ความรู้ทั้งในระดับตนเองขณะที่ยังศึกษาอยู่ในฐานะประชากรในพื้นที่และนำไปเสนอแนะยังหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ต่อไป ซึ่งหัวข้อในการศึกษาครั้งนี้คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

คำถามการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สมมติฐานของการศึกษา

1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน
6. ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน

บริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษา การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอสูง จังหวัดสระแก้ว ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมใน 3 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในด้านการกำหนดนโยบาย การมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผล โดยศึกษาเปรียบเทียบจากสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้เฉพาะในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอสูง จังหวัดสระแก้ว
3. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอสูง จังหวัดสระแก้ว จำนวน 6,324 คน
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2555 รวมระยะเวลา 3 เดือน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์ในเชิงวิชาการ
ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอสูง จังหวัดสระแก้ว
2. ประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้
ผลการศึกษาสามารถเป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอสูง จังหวัดสระแก้ว และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาวิจัยเรื่องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การที่ประชาชนมีบทบาทในการร่วมดำเนินการในกิจกรรมต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบล ใน

ลักษณะของการร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกระทำ ร่วมพิจารณากำหนดปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตน เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งสามารถศึกษาตามลักษณะการมีส่วนร่วมใน 3 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในด้านการกำหนดนโยบาย การมีส่วนร่วมในด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผล

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย หมายถึง การที่ประชาชนสามารถเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายซึ่งก็คือการจัดทำแผนพัฒนาตำบลทั้งแผนปีและแผน 5 ปี กิจกรรมที่ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วม ได้แก่ การเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่เพื่อจัดทำโครงการต่าง ๆ การแสดงความคิดเห็นในการประชุมประชาคม เพื่อร่วมพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงการร่วมให้ข้อมูลเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาตำบลประจำปี และแผน 5 ปี ของ องค์การบริหารส่วนตำบล

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การออกกำลังแรงงาน การบริจาคสิ่งของต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆ และการเข้าร่วมในกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีขึ้นเสมอ เช่น ประเพณีรดน้ำคำหัวขอพรผู้สูงอายุในหมู่บ้าน ประเพณีถวายเทียนเข้าพรรษา ฯลฯ

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามและประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน กิจกรรม และ โครงการต่าง ๆ ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้น ได้แก่ การเข้าร่วมในการติดตามการดำเนินงาน ร่วมติดตามตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมติดตามในด้านการบริหารงบประมาณ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการที่จัดทำขึ้น

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น เพศชายและเพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 18-30 ปี 31-43 ปี 44-56 ปี และ 56 ปีขึ้นไป

สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพการสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น โสด สมรส หม้าย/ หย่าร้าง และแยกกันอยู่

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย,อนุปริญญา ปริญญาตรีและ สูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น อาชีพเกษตรกรรม อาชีพรับจ้าง

อาชีพค้าขาย อาชีพนักเรียน/นักศึกษา อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่น ๆ

รายได้ หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น น้อยกว่า 6,000 บาท 6,001-10,000 บาท 10,001-15,000 บาท และ มากกว่า 15,000 บาท

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. 2537

ประชาชน หมายถึง ประชาชนทุกสาขาอาชีพที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตการปกครององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอฉกสูง จังหวัดสระแก้ว เป็นการศึกษาแบบวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอฉกสูง จังหวัดสระแก้ว และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอฉกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน
 - ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน
 - ลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. ความสัมพันธ์ของสถานภาพส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
3. ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. แนวคิดและทฤษฎีการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

เนื่องจากการมีส่วนร่วมมีหลายมิติขึ้นอยู่กับ กิจกรรม เหตุการณ์ องค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งหลากหลาย จึงต้องพิจารณาเฉพาะกรณีนั้น ๆ ดังนั้นความหมายของการมีส่วนร่วมจึงจำแนกได้เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง การมีส่วนร่วมในองค์กร การมีส่วนร่วมในการบริหาร การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เป็นต้น คำว่า “การมีส่วนร่วม” จึงมีผู้ให้ความหมายที่หลากหลาย และมีความแตกต่างกันไป ตามความเข้าใจและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจจะมองทั้งในแง่ของแนวคิด หลักการ และกระบวนการ และวิธีการปฏิบัติ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการมีส่วนร่วมได้มีนักวิชาการให้ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้ดังนี้

สมศักดิ์ แก้วสนธิ (2553, หน้า 23) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง

กระบวนการที่ประชาชนได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในองค์กร โดยร่วมแสดงความคิดเห็นและกระทำในสิ่งที่เห็นว่าพ้องต้องกัน ตลอดจนร่วมพิจารณากำหนดปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลุล่วงไปด้วยดี

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ (2543, หน้า 138 อ้างถึงใน สมศักดิ์ แก้วสนธิ, 2553, หน้า 25) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนาว่า หมายถึง การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ ตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมกันค้นหาต้นเหตุของปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีในท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตาม ประเมินผลรวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยให้โครงการดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชน

สมชาย รัตนภาสกร (2550, หน้า 10) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นต้องเป็นการกระทำที่จะต้องเกิดด้วยความสมัครใจ เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย แต่ก็จะต้องเป็นไปตามสิทธิทางการเมืองและกฎหมายกำหนด

สนทยา เดชรัตนวิไชย (2550, หน้า 12) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของชุมชนในลักษณะการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติการ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมติดตามประเมินผล

ชาญศักดิ์ ทูริน ไชยสง (2551, หน้า 10) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มคนเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการในรูปกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งด้วยความสมัครใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้ตั้งใจอันเป็นประโยชน์ต่อตัวบุคคล ต่อกลุ่มคน รวมทั้งต่อส่วนรวม โดยที่ประชาชนต้องมีเป็นผู้ตัดสินใจในกระบวนการมีส่วนร่วมด้วยตนเองและรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในองค์กร ในลักษณะของการร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกระทำในสิ่งที่เห็นว่าพ้องต้องกัน ตลอดจนร่วมพิจารณากำหนดปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยดี โดยที่ประชาชนต้องเป็นผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วยตนเองและร่วมรับผิดชอบในผลที่จะเกิดขึ้นด้วย

ลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน

ลักษณะของการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น ได้มีนักวิชาการได้ศึกษาและเสนอ

ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้

ลักษณะการมีส่วนร่วมที่ประยุกต์จาก เบรเนส (Brenes, 1994, p. 4 อ้างถึงใน สมศักดิ์ แก้วสนธิ, 2553, หน้า 28) มีประเด็นสำคัญ 10 ประการ ดังนี้

1. ระยะเวลาและสถานที่ในการมีส่วนร่วมกับโครงการ
2. การมีส่วนร่วมนั้น มีมิติทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ
3. จะให้การมีส่วนร่วมเป็นเป้าหมายปลายทาง (End) หรือจะให้เป็นแนวทาง (Mean)
4. การมีส่วนร่วมนี้ ตามธรรมชาติอาจเกิดขึ้นไม่สม่ำเสมอหรือตลอดเวลาก็ได้
5. การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการทางสังคมและทางการศึกษา
6. สถานการณ์การมีส่วนร่วมนั้น ต้องคำนึงถึงว่าการมีส่วนร่วมที่แข่งขัน มิใช่เกิดขึ้นจากการออกคำสั่ง แต่จะต้องสร้างขึ้นเอง
7. มีคณะผู้บริหารการมีส่วนร่วมพิจารณา
8. การมีส่วนร่วมรับรู้สภาพปัญหาโดยมีส่วนร่วม จะทำให้คนในชุมชนได้รู้สภาพที่เป็นจริงมากขึ้น
9. คนที่อยู่ร่วมกันในชุมชนส่วนใหญ่มิได้ใช้ชุมชนเป็นเพียงที่รวมคนคล้ายเอาก้อนหินมากองรวมกันเท่านั้น
10. ควรทำให้การมีส่วนร่วมมีลักษณะปณารมณ์ขั้นประกอบไปบ้าง เพราะในสังคมไทย การมีอารมณ์ขั้นจะช่วยให้บรรยากาศการมีส่วนร่วมเกิดขึ้นได้ดี

โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1977, p. 6 อ้างถึงใน สมศักดิ์ แก้วสนธิ, 2553, หน้า 28) กล่าวว่า ลักษณะของการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาโดยทั่วไปนั้น ประชาชนอาจเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจว่าจะทำอะไร เข้าร่วมในการนำโครงการไปปฏิบัติ โดยเสียดสทรัพยากรต่าง ๆ เช่น แรงงาน วัสดุเงิน หรือร่วมมือในองค์การหรือกิจกรรมเฉพาะด้าน เข้าร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนาและร่วมในการประเมินผลโครงการ นอกจากนั้นยังได้อธิบายและวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในแง่ของลักษณะการมีส่วนร่วม โดยแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision-making) ซึ่งอาจเป็นการตัดสินใจตั้งแต่ใน ระยะเริ่ม การตัดสินใจในช่วงของกิจกรรม และการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (Implementation) ซึ่งอาจเป็นไปในรูปแบบของการเข้าร่วม โดยการให้มีการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหารและการร่วมมือ

รวมทั้งการเข้าร่วมในการร่วมแรงร่วมใจ

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ทางวัตถุทางสังคม หรือโดยส่วนตัว

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งนับเป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

มนตรี นาคสมบุรณ์ (2540, หน้า 20) ให้ความหมายของลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เป็น 4 ขั้นตอน

1. เป็นสมาชิก (Membership)
2. เป็นผู้เข้าประชุม (Attendance at meeting)
3. เป็นผู้บริจาค (Financial contribution)
4. เป็นกรรมการ (Membership on committees)
5. เป็นประธาน (Leader)

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ (2543, หน้า 208) ได้สรุปลักษณะของการมีส่วนร่วมอาจแบ่งโดย

1. การสนับสนุนทรัพยากร คือ การสนับสนุนเงิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน หรือการช่วยทำกิจกรรม คือ การเข้าร่วมในการวางแผน การประชุมแสดงความคิดเห็น การดำเนินการ การติดตาม และประเมินผล

2. อำนาจหน้าที่ของผู้เข้าร่วม คือ เป็นผู้ นำ เป็นกรรมการ เป็นสมาชิก ซึ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมนี้ แสดงถึงระดับอำนาจของผู้เข้าร่วม จึงมีการโต้แย้งว่าการมีส่วนร่วมโดยวิธีการพัฒนาความสามารถของประชาชนเป็นเพียงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมเพียงบางส่วน เพราะในหลายกรณีประชาชนไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการตัดสินใจ ทางออกที่ควรเป็น คือ การเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) แก่ประชาชน

ประสพสุข คีอินทร์ (2531, หน้า 21 อ้างถึงใน สมชาย รัตนภาสกร, 2550, หน้า 10-13) ได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมไว้ 4 แบบ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การริเริ่มตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจ และการตัดสินใจเพื่อปฏิบัติการ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหารและการประสานขอความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits)

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

อคิณ ทรัพย์พัฒน์ (2527, หน้า 18 อ้างถึงใน สมชาย รัตนภาสกร, 2550, หน้า 10-13) ได้ชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมนั้น ประชาชนต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของประชาชน เนื่องจากเหตุผลพื้นฐานคือชาวชนบทประสบปัญหาที่ยอมรับปัญหาของตนเองได้ดีที่สุด

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ กิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้น ผู้ที่เลือกแนวทางในการพัฒนาควรเป็นประชาชนในชนบทนั่นเอง ไม่ใช่บุคคลภายนอก เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากร กับศักยภาพในการพัฒนาชุมชนนั้น

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านแรงงาน การร่วมแรงในการประกอบกิจกรรมจะทำให้ประชาชนมีความผูกพันกันมากขึ้น และก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกันในการเป็นเจ้าของกิจกรรมและผลงานที่ปรากฏซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนบำรุงรักษาให้ดำรงอยู่อย่างสมบูรณ์และมีประโยชน์ยืนยาว

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลเพื่อค้นคว้าเพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องอันเกิดจากการดำเนินกิจกรรม ซึ่งได้นำมาเป็นบทเรียนในการหาทางปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานต่อไป

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527, หน้า 6-7 อ้างถึงใน ชาญศักดิ์ ทุริน ไชสง, 2551, หน้า 17) ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้ดังนี้

1. ร่วมศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน

2. ร่วมคิดสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน

3. ร่วมวางแผน นโยบายหรือแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรม เพื่อจัดและแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน

4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรจำกัด ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ

6. ร่วมลงทุนในกิจกรรม โครงการของชุมชน ตามขีดความสามารถของตนเองและของหน่วยงาน

7. ร่วมปฏิบัติตาม นโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

8. ร่วมควบคุม ติดตามประเมินผล ร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ทั้ง โดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

ชาญศักดิ์ ทูรินไชสง (2551, หน้า 4) ได้แบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วม ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. ร่วมวางแผน การที่ประชาชนสามารถเข้าไปมีบทบาท อำนาจตัดสินใจหรือมีส่วน เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลได้

2. ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมกิจกรรม หมายถึง ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เข้าร่วมสังเกตการณ์ การประชุมสภาองค์การบริหารส่วน ตำบล ร่วมเสนอข้อบัญญัติตำบล หรือให้ความร่วมมือและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การ บริหารส่วนตำบล

3. การติดตามผลการดำเนินงาน การตรวจสอบผลการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และผลงานที่เกิดขึ้นมีประโยชน์คุ้มค่ากับ จำนวนเงินที่ใช้ไป หากพบข้อบกพร่องหรือข้อสงสัยให้สอบถามกับผู้บริหาร

เจษฎา สอนแก้ว (2551, หน้า 30) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาลักษณะของการมี ส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ โดยกล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักการสำคัญของการ กระจายอำนาจ และการปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะถ้าประชาชนไม่มีส่วนร่วมแล้วองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นก็จะไม่สามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนใน ท้องถิ่นได้ และจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังพบว่า ประชาชนยังไม่ให้ความ สนใจต่อกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การ บริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาองค์การ บริหารส่วนตำบล ทำให้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไม่ตรงกับปัญหาและความ ต้องการของชุมชนในระดับตำบล จากความสำคัญดังกล่าว จึงได้ศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมของ ประชาชนใน 3 ด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการบริหารการดำเนินงาน และด้าน การติดตามประเมินผล

จากการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของ ประชาชน หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในองค์กร ในลักษณะ ของการร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกระทำในสิ่งที่เห็นว่าพ้องต้องกัน ตลอดจนร่วมพิจารณา กำหนดปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหา ให้ลุล่วงไปด้วยดี โดยที่ประชาชนต้องเป็นผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วยตนเองและร่วม

รับผิดชอบในผลที่จะเกิดขึ้นด้วย

ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงหมายถึง การที่ประชาชนมีบทบาทในการร่วมดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในลักษณะของการร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมกระทำ ร่วมพิจารณากำหนดปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตน เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งสามารถศึกษาตามลักษณะการมีส่วนร่วมใน 3 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในด้านการกำหนดนโยบาย การมีส่วนร่วมในด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผล

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย หมายถึง การที่ประชาชนสามารถเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายซึ่งก็คือการจัดทำแผนพัฒนาตำบลทั้งแผนปีและแผน 5 ปี กิจกรรมที่ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วม ได้แก่ การเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่เพื่อจัดทำโครงการต่าง ๆ การแสดงความคิดเห็นในการประชุมประชาคมเพื่อร่วมพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงการร่วมให้ข้อมูลเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาตำบลประจำปี และแผน 5 ปี ของ องค์การบริหารส่วนตำบล

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การออกกำลังแรงกาย การบริจาคสิ่งของ ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่าง ๆ และ การเข้าร่วมในกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีขึ้นเสมอ เช่น ประเพณีรดน้ำคำหัวขอพรผู้สูงอายุในหมู่บ้าน ประเพณีถวายเทียนเข้าพรรษา ฯลฯ

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามและประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน กิจกรรม และ โครงการต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้น ได้แก่ การเข้าร่วมในการติดตามการดำเนินงาน ร่วมติดตามตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมติดตามในด้านการบริหารงบประมาณ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการที่จัดทำขึ้น

ซึ่งผู้วิจัยได้นำลักษณะการมีส่วนร่วมทั้ง 3 ลักษณะมาเป็นตัวแปรตามในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ความสัมพันธ์ของสถานภาพส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่าสถานภาพส่วนบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญที่

นักวิชาการได้ให้ความสำคัญ ผู้ศึกษาจึงนำสถานภาพส่วนบุคคลมาศึกษาเป็นตัวแปรอิสระในครั้งนี้อย่างประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ระยะเวลาการอยู่อาศัยในพื้นที่ รายละเอียดดังนี้

1. เพศ เพศที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้มีผู้ค้นพบไว้ ดังนี้

สนธยา เชนรัตนวิไชย (2550) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง อำเภอสหัส จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการศึกษาพบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง อำเภอสหัส จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ชาญศักดิ์ ฑูริน ไชสง (2551) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู ความเข้มของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านร่วมวางแผน ด้านร่วมปฏิบัติงาน และด้านติดตามผลการดำเนินงานมีความเข้มของความสัมพันธ์กันบ้าง

เจษฎา สอนแก้ว (2551) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาพบว่า เพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานส่วนใหญ่มักจะมีผลประโยชน์แอบแฝงอยู่ โดยไม่เลือกเพศ นอกจากนี้ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อยังไม่ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ประกอบกับประชาชนมักเข้าใจว่าการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สมศักดิ์ แก้วสนธิ (2553) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพ็ญ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่าเพศมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพ็ญ

สรุปได้ว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ

องค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่เพศที่แตกต่างกัน อาจ会有ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งแตกต่างกันและไม่แตกต่างกัน

2. อายุ อายุที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีผู้ค้นพบไว้ ดังนี้

เจษฎา สอนแก้ว (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาพบว่า อายุต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานส่วนใหญ่มักจะมีผลประโยชน์แอบแฝงอยู่ โดยไม่เลือกอายุ นอกจากนี้ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อยังไม่ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ประกอบกับประชาชนมักเข้าใจว่าการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ชาญศักดิ์ ทูรินโรสง (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู กล่าวคือ ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 30-39 ปี ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 40-49 ปี ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 50-59 ปี และผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีความเข้มของความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการมีส่วนร่วมที่ระดับ 51.50, 58.00, 53.60 และ 51.20 ตามลำดับ

สรุปได้ว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่อายุที่แตกต่างกัน อาจ会有ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งแตกต่างกันและไม่แตกต่างกัน

3. สถานภาพการสมรส สถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีผู้ค้นพบไว้ ดังนี้

สมศักดิ์ แก้วสนธิ (2553, หน้า 57-58) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพ็ญ อำเภอบางป๋อ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลบางเพ็ญแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างสถานภาพกับการมี

ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 5 คู่ คือ

1. ระหว่างกลุ่ม สมรส กับ โสด หมายความว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรส จะมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพียง มากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพโสด
2. ระหว่างกลุ่ม หย่า หม้าย กับ โสด หมายความว่า ประชาชนที่มีสถานภาพหย่า หม้าย จะมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพโสด
3. ระหว่างกลุ่ม อ่า หม้าย กับ สมรส หมายความว่า ประชาชนที่มีสถานภาพอ่า หม้าย จะมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพียง มากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพสมรส
4. ระหว่างกลุ่ม แยกกันอยู่ กับ โสด หมายความว่า ประชาชนที่มีสถานภาพแยกกันอยู่ จะมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพียง มากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพโสด
5. ระหว่างกลุ่ม แยกกันอยู่ กับ สมรส หมายความว่า ประชาชนที่มีสถานภาพแยกกันอยู่ จะมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล บางเพียง มากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพสมรส

สรุปได้ว่า สถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่สถานภาพการสมรสที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แตกต่างกัน

4. ระดับการศึกษา ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้มีผู้ค้นพบไว้ ดังนี้

เจษฎา สอนแก้ว (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ แตกต่างกัน โดยประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ มากกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพพอเลี้ยงชีพได้อยู่แล้ว จึงไม่สนใจเรื่องการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาที่ยังต้องการความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบลช่วยแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของเขา

ชาญศักดิ์ ทูรัน ไชสง (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู ส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จึงกล่าวได้ว่าการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู ด้านร่วมวางแผน ด้านร่วมปฏิบัติงานและด้านติดตามผลการดำเนินงาน

สนธยา เชนรัตนวิไชย (2550) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง อำเภอลือต๊ะ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง อำเภอลือต๊ะ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 95.3 มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ร้อยละ 88.6 มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 72.4 มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ร้อยละ 91.4 มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 60 ไม่มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น

สรุปได้ว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน อาจจะมี ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งแตกต่างกันและไม่แตกต่างกัน

5. อาชีพ อาชีพที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้มีผู้ค้นพบไว้ ดังนี้

เจษฎา สอนแก้ว (2551) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาพบว่าอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อแตกต่างกัน โดยประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร จะมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่า อาชีพค้าขายและรับจ้าง ทั้งนี้เนื่องจาก เกษตรกรต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหาภัยแล้ง ปัญหาเรื่องแหล่งน้ำในการเกษตรและการช่วยพยุงราคาผลผลิตทางการเกษตร ส่วนอาชีพค้าขาย และอาชีพรับจ้างไม่จำเป็นต้องพึ่งพาองค์การบริหารส่วนตำบลในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

สนธยา เจริญรัตน์วิไล (2550) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง อำเภอลือชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่อาชีพที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งแตกต่างกัน

6. รายได้ รายได้ที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้มีผู้ค้นพบไว้ ดังนี้

เจษฎา สอนแก้ว (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาพบว่า รายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานส่วนใหญ่มักจะมีผลประโยชน์แอบแฝงอยู่ โดยไม่เลือกกระตือรือร้น รายได้ นอกจากนี้ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อยยังไม่ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ประกอบกับประชาชนมักเข้าใจว่าการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สนธยา เจริญรัตน์วิไล (2550) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง อำเภอลือชัย จังหวัดนครศรีธรรมราชผลการศึกษาพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง อำเภอลือชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่รายได้ที่แตกต่างกัน อาจจะมีมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งแตกต่างกันและไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและพบว่าปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยทั้ง 6 ประการนี้มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งอยู่ภายใน บริเวณตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ในเขตพื้นที่หมู่ที่ 6 อยู่ห่างจากตัวกิ่งอำเภอ ประมาณ 3 กิโลเมตร อาคารตั้งอยู่บนเนื้อที่ประมาณ 76.96 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 48,100 ไร่

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล และมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 โดยมี นายลี กุลหาสิงห์ กำนันตำบลหนองแวง เป็นประธานกรรมการบริหาร (โดยตำแหน่ง) คนแรก และได้เลื่อนจากประธานกรรมการบริหารเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อ ในปี พ.ศ. 2546 และปัจจุบันมี นางแสงจันทร์ เคนนาดี เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มี อาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลตาพระยา อำเภอตาพระยา

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลโคกสูง อำเภอโคกสูง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ประเทศกัมพูชา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลหนองม่วง อำเภอโคกสูง

ภูมิประเทศ สภาพโดยทั่วไป องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง มีพื้นที่แนวชายแดน ติดต่อกับประเทศกัมพูชา สภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูงลาดไปทางทิศตะวันออก ไปสู่ประเทศกัมพูชา มี ภูเขาที่สำคัญคือ เขาอีต้าง จำนวนหมู่บ้าน แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 ชื่อบ้านหนองแวง มีนายทองสา ถาวรสาดีเป็นกำนันตำบลหนองแวง

หมู่ที่ 2 ชื่อบ้านหนองเม็ก มีนายสาย เปลีนรัมย์ เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ 3 ชื่อบ้านยอดอุดม มีนายอภัย อันทะจิตร เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ 4 ชื่อบ้านคลองตะเคียน มีนายพรชัย โสดาจันทร์ เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ 5 ชื่อบ้านหนองมั่ง มีนายทองใส บัจจัย โคลา เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ 6 ชื่อบ้านสุขสำราญ มีนายบุญหวย พายไรสง เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ 7 ชื่อบ้านหนองขาม มีนายศิลปสมุทร ฮังหนาม เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ 8 ชื่อบ้านหนองผักบุง มีนายสำรวย กรดี เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ 9 ชื่อบ้านนาทราย มีนายชาญ เงามาม เป็นผู้ใหญ่บ้าน

หมู่ที่ 10 ชื่อบ้านโพธิ์ทอง มีนายทวี อ่อนอุทัย เป็นผู้ใหญ่บ้าน

มีประชากรทั้งสิ้น 6,324 คน แยกเป็นชาย 3,146 คน เป็นหญิง 3,178 คน มีจำนวน
ครัวเรือน 1,471 ครัวเรือน มีความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ย 83.25 คน/ ตร.กม. (องค์การ
บริหารส่วนตำบลหนองแวง, 2556 ก)

สรุปยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
วิสัยทัศน์ “ตำบลน่าอยู่ มุ่งสู่เกษตรผสมผสาน การศึกษาดี มีคุณธรรม นำพัฒนาอย่าง
ยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการพัฒนาศักยภาพคน และความเข้มแข็งของชุมชน
ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

พัฒนาคน ชุมชน สังคม และงานพัฒนาคุณภาพชีวิต

แนวทางการป้องกันรักษา ส่งเสริมสุขภาพประชาชน

แนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด

2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การเกษตร ทฤษฎากรรมชาติ และ
สิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน

แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาการพัฒนากการเมือง การบริหาร และบุคลากร
ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร

แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

แนวทางการพัฒนาอาคาร สำนักงาน และการจัดหาเครื่องใช้สำนักงาน

แนวทางการพัฒนาบุคลากร

4. ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐาน
ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการก่อสร้าง การซ่อมแซม ปรับปรุงถนน สะพาน ทางเดินเท้า ท่อระบาย
น้ำ

แนวทางการพัฒนาด้านระบบไฟฟ้า

5. ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการพัฒนาระบบการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย

แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

แนวทางการพัฒนาส่งเสริมกิจกรรม และนันทนาการ

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

6. ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค และการเกษตร

แนวทางการพัฒนาระบบประปา (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง, 2555 ก)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมชาย รัตนภาสกร (2549) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง อำเภอบางแพ จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร บริการสาธารณสุขประโยชน์ และความรู้ความเข้าใจของประชาชน ประชากรที่ใช้ศึกษาได้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีรายชื่ออยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง จำนวนทั้งสิ้น 3,649 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยการเลือกตัวอย่างเป็นสัดส่วนมาได้ 365 คน และวิเคราะห์ความแตกต่างโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบางนางในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด กล่าวคือ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าร่วมประชุมอยู่ในระดับน้อย การร่วมพิจารณาโครงการอยู่ในระดับน้อย การร่วมดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย การร่วมตัดสินใจในระดับน้อยที่สุด และการร่วมประเมินผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ปัจจัยที่มีความแตกต่างหรือส่งผลกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร บริการสาธารณสุขประโยชน์ที่ได้รับ และความรู้ความเข้าใจของประชาชนด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัย คือ องค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง ควรส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางนางในทุก ๆ ด้าน นอกจากนี้ควรเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับรู้อย่างกว้างขวาง การให้บริการสาธารณสุขประโยชน์ที่ดีแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง และพัฒนาส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ซึ่งจะเป็นมูลเหตุจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางนางมากยิ่งขึ้น

สนธยา เศรษฐินวิไชย (2550) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง อำเภอลือชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง อำเภอลือชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง อำเภอลือชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง จำนวน 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง อำเภอลือชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ตัวอย่างร้อยละ 95.4 มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นด้านการคัดเลือกตัวแทนของคนในชุมชน เกี่ยวกับกิจการสาธารณะชุมชนมากที่สุด รองลงมาคือ ความรู้สึกรัก ห่วงเห่นและเป็นเจ้าของ สาธารณสมบัติ ร้อยละ 95.5 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น ร้อยละ 90.4 ด้านการร่วมคิดวางแผนและกำหนดกิจกรรมสาธารณะ ร้อยละ 51.7 ส่วนด้านการตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินกิจการสาธารณะกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.9

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง จำแนกตาม ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง อำเภอลือชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ส่วนตัวแปรเพศ การเป็นสมาชิกกลุ่มและช่องทางการรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของประชาชน

ชาญศักดิ์ ฑูร์นโธสง (2551) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ติดตามผลการดำเนินงานและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไป ความเชื่อถือศรัทธาในองค์การบริหารส่วนตำบล กับการมีส่วนร่วม

ร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู ใช้กลุ่มตัวอย่างจาก ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ณ วันที่ 2 มีนาคม 2551) ซึ่งมีภูมิลำเนาใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู จำนวน 371 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและ ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติเชิงพรรณนา ได้ค่าความถี่(จำนวน) ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ 40-49 ปี มีการศึกษาไม่เกินประถมศึกษาปีที่ 6 มีอาชีพเกษตรกร มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท และ เคยมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมดำเนินงานตาม โครงการต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ระดับการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู อยู่ในระดับปานกลาง ผลพิจารณา ความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ ไค-สแควร์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู ที่รับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านเพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลบ้านคู รวมทั้งประสบการณ์ในการเข้าร่วมดำเนินงานตาม โครงการต่าง ๆ ของ หมู่บ้าน ความเชื่อถือศรัทธาในองค์การบริหารส่วนตำบล ก็มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู ที่ระดับนัยสำคัญ .05 เช่นเดียวกัน

เจษฎา สอนแก้ว (2551) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม ในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ และเพื่อศึกษา เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อที่มีสถานภาพ แตกต่างกันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และการสังกัดองค์กรชุมชน นอกจากนั้นยังมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ ประชากรที่ ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอคลอง จังหวัด แพร่ จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นมีค่าเป็น 0.94 ผู้วิจัยแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง วิเคราะห์ เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างสถานภาพ ของกลุ่มตัวอย่างกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ รวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมสูงสุด คือด้านการบริหาร ดำเนินงาน รองลงมาคือด้านการกำหนดนโยบาย และด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วม ต่ำสุด คือ ด้านการติดตามและประเมินผล

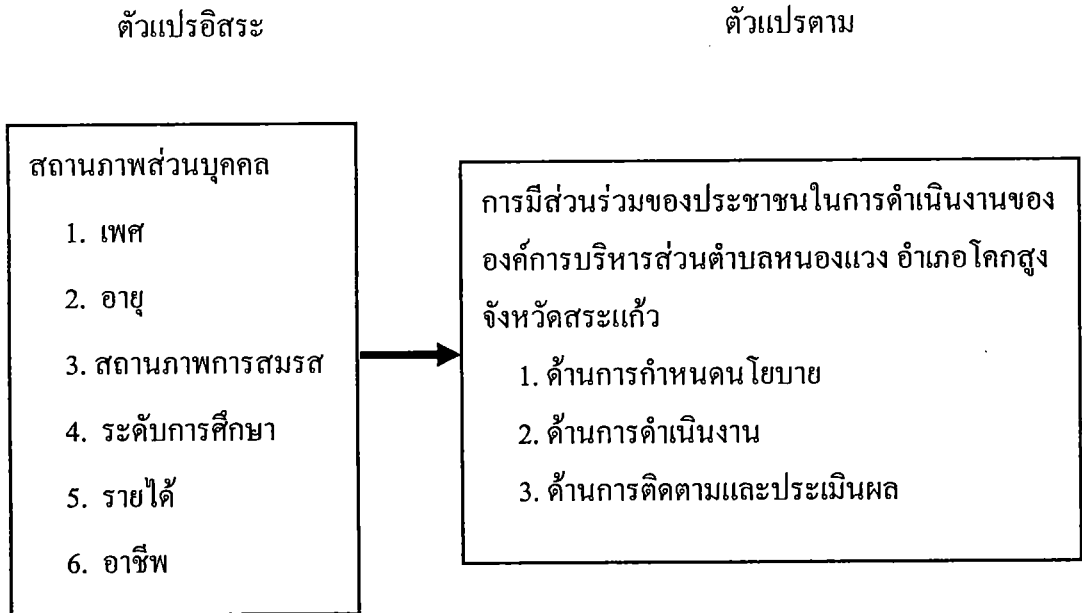
2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ ทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ระดับประถมศึกษามีค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และกลุ่มอาชีพเกษตรกรรมมีค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่ากลุ่มอาชีพค้าขายหรือประกอบอาชีพส่วนตัว และอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้ และการสังกัดองค์กรชุมชน มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ ไม่แตกต่างกัน

สมศักดิ์ แก้วสนธิ (2553) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยว เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยว ประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยว โดยสุ่มตัวอย่างจากพื้นที่ที่เป็นหน่วยเลือกตั้งตามประกาศจังหวัดสมุทรปราการ รวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ชนิดปลายปิด แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของ อบต.บางเปรี้ยว ในด้านการกำหนดนโยบาย อยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุดในเรื่องเสนอปัญหาแก่อบต. และประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในเรื่องการคัดเลือกตัวแทนประชาชนเพื่อเป็นคณะกรรมการชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกเรื่องในระดับปานกลาง ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุดในเรื่องการยอมรับโครงการที่ อบต. กำหนดขึ้นและประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในเรื่องการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในกิจกรรมของ อบต. ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของ อบต. บางเปรี้ยว อยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุดในเรื่องต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจาก อบต. และประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในเรื่องติดตามความถูกต้องและความเป็นไปของโครงการต่าง ๆ

ผลการเปรียบเทียบ สถานภาพส่วนบุคคลที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น จากการศึกษาพบว่า เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ทุกปัจจัยล้วนมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยวทั้งสิ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้บูรณาการลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลใน 3 ด้าน คือ ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการดำเนินงาน และด้านการติดตามและประเมินผล โดยนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอกสูง จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอกสูง จังหวัดสระแก้ว และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ซึ่งการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แบ่งวิธีการดำเนินการศึกษาโดยลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอดอกสูง จังหวัดสระแก้ว จำนวน 10 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านหนองแวง บ้านหนองเม็ก บ้านยอดดุดม บ้านคลองตะเคียน บ้านหนองมั่ง บ้านสุขสำราญ บ้านหนองขาม บ้านหนองผักนึ่ง บ้านนาทรายและบ้านโพธิ์ทอง ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น 6,324 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง, 2555) โดยผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างถึงใน ไพฑูรย์ โพธิ์สว่าง, 2554, หน้า 184) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ .05 มีสูตรดังนี้

$$\text{สูตรการคำนวณ} \quad n = \frac{n}{1+Ne^2}$$

เมื่อ

n = กลุ่มตัวอย่าง

N = ประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ระดับ .05

ขนาดของประชากรทั้งหมด ได้มาจากจำนวนประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอกลอง จังหวัดสระแก้ว 6,324 ราย เมื่อนำมาแทนค่าในสูตร ได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$n = \frac{6,324}{1+6,324 * .0025}$$

$$n = 377 \quad \text{คน}$$

เมื่อได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม} = \frac{\text{จำนวนขนาดตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละตำบล}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านหนองแวง	478	28
2	บ้านหนองเม็ก	796	47
3	บ้านขอดอุดม	329	20
4	บ้านคลองตะเคียน	531	32
5	บ้านหนองมั่ง	1,040	62
6	บ้านสุขสำราญ	951	57
7	บ้านหนองขาม	708	42
8	บ้านหนองผักนึ่ง	650	39
9	บ้านนาทราย	271	16
10	บ้านโพธิ์ทอง	570	34
	รวม	6,324	377

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ รวม 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำนวน 15 ข้อ

ลักษณะของคำตอบเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามรูปแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยกำหนดค่า ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย กำหนดค่า ดังนี้

การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด	หมายถึง	จำนวนมากกว่า 4 ครั้ง/ 1 ปี
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก	หมายถึง	จำนวน 3 ครั้ง/ 1ปี
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง	หมายถึง	จำนวน 2 ครั้ง/ 1ปี
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย	หมายถึง	จำนวน 1 ครั้ง/ 1ปี
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด	หมายถึง	ไม่เคย

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน กำหนดค่า ดังนี้

การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด	หมายถึง	จำนวนมากกว่า 16 ครั้ง/ 1 ปี
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก	หมายถึง	จำนวน 11-15 ครั้ง/ 1ปี
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง	หมายถึง	จำนวน 6-10 ครั้ง/ 1ปี
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย	หมายถึง	จำนวน 1-5 ครั้ง/ 1ปี
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด	หมายถึง	ไม่เคย

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด	หมายถึง	จำนวนมากกว่า 4 ครั้ง/ 1 ปี
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก	หมายถึง	จำนวน 3 ครั้ง/ 1ปี
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง	หมายถึง	จำนวน 2 ครั้ง/ 1ปี
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย	หมายถึง	จำนวน 1 ครั้ง/ 1ปี
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด	หมายถึง	ไม่เคย

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการสร้างเครื่องมือโดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบร่างสอบถามนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสมของเครื่องมือ
2. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจนและการใช้ภาษาที่เหมาะสมของข้อคำถามว่า สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องวัดเพียงใด ซึ่งใช้เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องกำหนดค่าตัวเลข ดังนี้

- ค่า +1 หมายถึง สอดคล้อง
- ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- ค่า -1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

ผศ. ดร.ชลัช จงสืบพันธ์

อาจารย์ประจำภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

ร.ต.อ.ดร.วิเชียร ต้นศิริคงคล

อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

ดร.ไชยา กุฎาคาร

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิทยาเขตสระแก้ว
มหาวิทยาลัยบูรพา

3. ขอรับนำเครื่องมือในการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญคืนแล้วนำมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) ของคำถามในแต่ละข้อ ถ้ามี IOC < 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้นเนื้อหาไม่ตรงตามที่ต้องการวัด ถือว่าใช้ไม่ได้สร้างขึ้นมาแทนใหม่ทดแทนกรณีที่ไม่ครอบคลุม โดยใช้สูตร (ไพฑูริย์ โพธิสว่าง, 2554, หน้า 170-171) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา
 N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามในภาพรวมได้ค่า (IOC) = 0.89

4. นำแบบสอบถามไปลองใช้ (Try out) กับประชาชนผู้มาใช้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำนวน 30 ชุด แล้วนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์

หาค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา ครอนบราด (ไพฑูรย์ โภชิสว่าง, 2554, หน้า 167)
ทั้งหมดได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.8901

5. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์จากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ในการใช้สถานที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนผู้มารับบริการ โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 2 ธันวาคม ถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2555

2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำนวน 377 ชุด โดยเก็บแบบสอบถามคืนได้เต็มจำนวน คิดเป็นร้อยละ 100

3. ทำการวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม รวมทั้งการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้ ดังนี้

แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ใช้เกณฑ์และแปลความหมาย อยู่ในรูปแบบของคะแนนเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้ (ไพฑูรย์ โภชิสว่าง, 2554, หน้า 134-135)

$$\begin{aligned} \text{ช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= .80 \end{aligned}$$

คะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสถิติ t-Test ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้ค่าสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม กรณีพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทรีทเมนต์ทั้งหมดทีละคู่โดยใช้วิธีของฟิชเชอร์ (Fisher's LSD procedure)

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว เป็นการศึกษาแบบวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 377 คน การศึกษา โดยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นการนำเสนอจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏในตารางที่ 2-7 พบว่า

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศชาย	163	43.2
เพศหญิง	214	56.8
รวม	377	100

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมา คือเพศชาย จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 – 30 ปี	93	24.7
31 – 43 ปี	104	27.6
44 – 56 ปี	68	18.0
56 ปีขึ้นไป	112	29.7
รวม	377	100

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 56 ปีขึ้นไป จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 31 – 43 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6 และช่วงอายุ 18-30 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 24.7 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 44 – 56 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	63	16.71
สมรส	202	53.58
หม้าย/ หย่าร้าง	34	9.02
แยกกันอยู่	78	20.69
รวม	377	100

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 53.58 รองลงมา คือ แยกกันอยู่ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.69 และ โสด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 16.71 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ หม้าย/ หย่าร้าง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.02 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	56	14.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	61	16.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย	96	25.5
อนุปริญญา	87	23.1
ปริญญาตรี	67	17.8
สูงกว่าปริญญาตรี	10	2.7
รวม	377	100

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 รองลงมา คือ ระดับการศึกษาชั้นอนุปริญญา จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 ระดับการศึกษาชั้นปริญญาตรี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 และการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรวม	99	26.3
รับจ้าง	67	17.8
ค้าขาย	86	22.8
นักเรียน/นักศึกษา	60	15.9
ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ	65	17.2
รวม	377	100

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 รองลงมา คือ อาชีพค้าขาย จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 อาชีพรับจ้าง จำนวน 67 คน

คิดเป็นร้อยละ 17.8 และอาชีพข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 6,000 บาท	99	26.3
6,001 – 10,000 บาท	86	22.8
10,001 – 15,000 บาท	113	30.0
มากกว่า 15,000 บาท	79	21.0
รวม	377	100

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมา คือ น้อยกว่า 6,000 บาท จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 และ 6,001 – 10,000 บาท จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ระดับรายได้มากกว่า 15,000 บาท จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

ผลการวิเคราะห์ แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 8 - 11 ดังนี้

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้วในภาพรวม

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน								
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	\bar{x}	SD	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการกำหนดนโยบาย	-	57	110	193	17	3.45	.80	มาก	2
		15.1	29.2	51.2	4.5				
2. ด้านการดำเนินงาน	-	40	80	211	46	3.69	.81	มาก	1
		10.6	21.2	56.0	12.2				
3. ด้านการติดตามและประเมินผล	-	56	141	162	18	3.37	.79	ปานกลาง	3
		14.9	37.4	43.0	4.8				
รวม						3.50	.80	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.50$, $SD=.80$) เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินงาน ($\bar{x}=3.69$, $SD=.81$) รองลงมาคือ ด้านการกำหนดนโยบาย ($\bar{x}=3.45$, $SD=.80$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดตามและประเมินผล ($\bar{x}=3.37$, $SD=.79$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการกำหนดนโยบาย

ด้านการกำหนดนโยบาย	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน								
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	\bar{x}	SD	ระดับ	ลำดับ
1. ท่านเป็นผู้หนึ่งที่ร่วมเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นภายในตำบลหนองแวง โดยตรง	-	5	154	207	11	3.63	.57	มาก	3
		1.3	40.8	54.9	2.9				

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านการกำหนดนโยบาย	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน								ระดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	\bar{x}	SD	ระดับ	
2. ท่านมีส่วนร่วมแสดงความ ความคิดเห็นในการประชุม ประชาคมเพื่อเสนอโครงการ ต่าง ๆ ที่ อบต. จัดขึ้น	-	46 12.2	90 23.9	198 52.5	43 11.4	3.63	.84	มาก	3
3. ท่านมีส่วนร่วมแสดงความ ความคิดเห็นในการประชุม ประชาคมเพื่อพิจารณาปัญหา หรือ โครงการต่าง ๆ ที่ อบต. จัดขึ้น	-	54 14.3	164 43.5	126 33.4	33 8.8	3.36	.83	ปาน กลาง	4
4. ท่านเคยแสดงความคิดเห็น กับสมาชิก อบต. ในการ จัดลำดับความสำคัญของ ปัญหาและการแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ	-	15 4.0	127 33.7	206 54.6	29 7.7	3.66	.67	มาก	2
5. ท่านร่วมให้ข้อมูลในการ นำไปจัดทำแผนพัฒนา ประจำปี และแผน 5 ปี ของ อบต.	-	15 4.0	125 33.2	200 53.1	37 9.8	3.68	.70	มาก	1
รวม						3.58	.49	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการกำหนดนโยบาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.58$, $SD=.49$) เมื่อพิจารณาตามรายชื่อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า การร่วมให้ข้อมูลในการนำไปจัดทำแผนพัฒนาประจำปี และแผน 5 ปี ของ อบต. มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.68$, $SD=.70$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับสมาชิก อบต. ในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.66$, $SD=.67$) และการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุมประชาคมเพื่อเสนอโครงการต่างๆ ที่ อบต. จัดขึ้น และการมีส่วนร่วมเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นภายในตำบลหนองแวง โดยตรง มีค่าคะแนนเฉลี่ย

เท่ากัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.63, SD = .84$) และ ($\bar{x}=3.63, SD = .57$) และการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุมประชาคมเพื่อพิจารณาปัญหาหรือโครงการต่าง ๆ ที่ อบต. จัดขึ้น มีค่าคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.36, SD =.83$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการดำเนินงาน

ด้านการดำเนินงาน	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน						\bar{x}	SD	ระดับ	ลำดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด					
1. ท่านร่วมกับอบต. ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยออกกำลังแรงงาน	-	40	134	176	27	3.50	.77	มาก	4	
		10.6	35.5	46.7	7.2					
2. ท่านร่วมกับ อบต. ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยออกเงินวัสดุ และสิ่งของต่าง ๆ	-	49	130	181	17	3.44	.77	มาก	5	
		13.0	34.5	48.0	4.5					
3. ท่านร่วมกับอบต. ในการพัฒนาท้องถิ่นโดยการให้คำแนะนำปรึกษา	-	2	104	233	38	3.81	.60	มาก	1	
		.5	27.6	61.8	10.1					
4. ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในกิจกรรมของ อบต.	-	-	127	226	24	3.72	.57	มาก	2	
			33.7	59.9	6.4					
5. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมที่ อบต. จัดให้มีขึ้นในชุมชน เช่น ประเพณีรดน้ำดำหัวขอพรผู้สูงอายุในวันสงกรานต์ ฯลฯ	-	16	122	214	25	3.65	.66	มาก	3	
		4.2	32.4	56.8	6.6					
รวม						3.62	.43	มาก		

จากตารางที่ 10 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.62, SD =.43$) เมื่อพิจารณาตามรายชื่อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับจาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ท่านร่วมกับอบต. ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยการให้คำแนะนำ
 ปรึกษา ($\bar{x}=3.68, SD = .70$) รองลงมาคือ ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการใน
 กิจกรรมของ อบต. ($\bar{x}=3.66, SD = .67$) ท่านเข้าร่วมกิจกรรมที่ อบต.จัดให้มีขึ้นในชุมชน เช่น
 ประเพณีรดน้ำดำหัวขอพรผู้สูงอายุในวันสงกรานต์ ฯลฯ ($\bar{x}=3.65, SD = .66$) ท่านร่วมกับอบต.ใน
 การพัฒนาท้องถิ่น โดยออกกำลังแรงงาน ($\bar{x}=3.50, SD = .77$) และ ท่านร่วมกับ อบต. ในการพัฒนา
 ท้องถิ่น โดยออกเงิน วัสดุ และสิ่งของต่าง ๆ ($\bar{x}=3.44, SD =.77$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วม
 ของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง
 จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตามและประเมินผล

ด้านการติดตามและประเมินผล	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน					\bar{x}	SD	ระดับ	ลำดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด				
1.ท่านมีส่วนร่วมในการติดตาม การดำเนินงาน กิจกรรม หรือ โครงการต่าง ๆ ของอบต.	-	9	112	234	22	3.71	.60	มาก	1
2.ท่านร่วมแสดงความคิดเห็น หรือวิจารณ์การทำงานของ อบต. ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น กล่องแสดงความคิดเห็น เวที ประชาคม ฯลฯ	-	15	117	223	22	3.66	.64	มาก	4
3.ท่านร่วมตรวจสอบโครงการ ต่าง ๆ ของ อบต.ให้เป็นไปตาม แผนที่วางไว้	-	5	122	232	18	3.69	.57	มาก	2
4.ท่านมีการติดตามการ ดำเนินงานในการบริหาร งบประมาณของ อบต.	-	7	137	217	16	3.64	.59	มาก	5
5.ท่านมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการดำเนินงานตาม โครงการที่จัดทำขึ้น	-	8	126	219	24	3.68	.62	มาก	3
รวม						3.68	.40	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ด้านการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = .68, SD = .40$) เมื่อพิจารณาตามรายชื่อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือการมีส่วนร่วมในการติดตาม การดำเนินงาน กิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ($\bar{x} = 3.71, SD = .60$) รองลงมาคือ การร่วมตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ($\bar{x} = 3.69, SD = .57$) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการที่จัดทำขึ้น ($\bar{x} = 3.68, SD = .62$) การร่วมแสดงความคิดเห็นหรือวิจารณ์การทำงานของ อบต. ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น กล้องแสดงความคิดเห็น เวทีประชาคมฯ ($\bar{x} = 3.66, SD = .64$) และการมีการติดตามการดำเนินงานในการบริหารงบประมาณของ อบต. ($\bar{x} = 3.64, SD = .59$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	\bar{x}	SD	t	Sig.
เพศชาย	163	3.88	0.31	1.366	0.018*
เพศหญิง	214	3.92	0.27	1.341	

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	.374	3	.125	1.420	.237
ภายในกลุ่ม	32.742	373	.088		
รวม	33.116	376			

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 14 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำแนกตามสถานภาพการสมรส

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2.012	3	.153	1.657	.157
ภายในกลุ่ม	31.104	373	.06		
รวม	33.116	376			

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 4 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2.957	5	.591	7.276	.000*
ภายในกลุ่ม	30.159	371	.081		
รวม	33.116	376			

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของระดับการศึกษาที่แตกต่างกันด้วยวิธีของ LSD

ระดับ การศึกษา	ระดับการศึกษา					
	สูงกว่า ปริญญา ตรี	ปริญญาตรี	อนุปริญญา	มัธยม ศึกษา ตอน ปลาย	มัธยม ศึกษา ตอนต้น	ประถม ศึกษา
ประถมศึกษา	-	-	-	-	-	-
มัธยมศึกษา	-	-	-	-	-	-
ตอนต้น	-	-	-	-	-	-
มัธยมศึกษา	-	-	-	-	-	-
ตอนปลาย	-	-	-	-	-	-
อนุปริญญา	-	-	-	-	-	-
ปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-
สูงกว่า ปริญญาตรี		.5104*	.4782*	.5417*	.5639*	.5107*

จากตารางที่ 16 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบของ LSD พบว่า มีความแตกต่างกัน 5 คู่ คือ

1. ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีกับระดับปริญญาตรี มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แปลว่า การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกับการศึกษาในระดับปริญญาตรี

2. ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีกับระดับอนุปริญญาตรี มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แปลว่า การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกับการศึกษาในระดับอนุปริญญาตรี

3. ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แปลว่า การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีกับระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แปลว่า การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

5. ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีกับระดับประถมศึกษามีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แปลว่า การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกับการศึกษาในระดับประถมศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 5 ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	.108	4	.027	.304	.876
ภายในกลุ่ม	33.008	372	.089		
รวม	33.116	376			

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมใน

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกันไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
สมมติฐานข้อที่ 6 ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการ
ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 18 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	1.132	3	.377	4.399	.005*
ภายในกลุ่ม	31.984	373	.086		
รวม	33.116	376			

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วม
ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นไป
ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของรายได้ที่แตกต่างกันด้วยวิธีของ LSD

ระดับการศึกษา	ระดับการศึกษา			
	น้อยกว่า 6,000 บาท	6,001 – 10,000 บาท	10,001 – 15,000 บาท	มากกว่า 15,000 บาท
น้อยกว่า 6,000 บาท	-	.0853*		-
6,001 – 10,000 บาท	-	-	.0839*	
10,001 – 15,000 บาท	-	-	-	
มากกว่า 15,000 บาท	-	.1656*	-	-

จากตารางที่ 19 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบของ LSD พบว่ามีความแตกต่างกันเป็นรายคู่ จำนวน 3 คู่ คือ

1. รายได้น้อยกว่า 6,000 บาท กับรายได้ 6,001 – 10,000 บาท มีความแตกต่างกันในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แปลว่า รายได้น้อยกว่า 6,000 บาท มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกับรายได้ 6,001 – 10,000 บาท

2. รายได้ 6,001 – 10,000 บาท กับรายได้ 10,001 – 15,000 บาท มีความแตกต่างกันในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แปลว่า รายได้ 6,001 – 10,000 บาท มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกับรายได้ 10,001 – 15,000 บาท

3. รายได้มากกว่า 15,000 บาท กับรายได้ 6,001 – 10,000 บาทมีความแตกต่างกันในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แปลว่ารายได้มากกว่า 15,000 บาท มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกับรายได้ 6,001 – 10,000 บาท

ตารางที่ 20 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
2. ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
3. ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
5. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
6. ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน

จากตารางที่ 20 สรุปผลการศึกษาพบว่า อายุ สถานภาพการสมรส และอาชีพที่ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง

ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วน เพศ ระดับการศึกษา และรายได้ที่แตกต่างกัน
มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว” เป็นการศึกษาแบบวิจัยเชิงสำรวจ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 377 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน ค่าสถิติที่ใช้คือ ทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว สรุปได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 มีช่วงอายุ 56 ปีขึ้นไป จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 สถานภาพสมรสส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 53.58 ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 และส่วนใหญ่มีระดับรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.50$, $SD=.80$) เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินงาน ($\bar{x}=3.69$, $SD=.81$) รองลงมาคือ ด้านการกำหนดนโยบาย ($\bar{x}=3.45$, $SD=.80$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดตามและประเมินผล ($\bar{x}=3.37$, $SD=.79$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านการกำหนดนโยบาย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.58, SD=.49$) เมื่อพิจารณาตามรายชื่อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การร่วมให้ข้อมูลในการนำไปจัดทำแผนพัฒนาประจำปี และแผน 5 ปี ของ อบต. มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.68, SD=.70$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับสมาชิก อบต. ในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.66, SD=.67$) และการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ในการประชุมประชาคมเพื่อเสนอโครงการต่าง ๆ ที่ อบต. จัดขึ้น มีค่าคะแนนเท่ากับการมีส่วนร่วม เสนอปัญหาที่เกิดขึ้นภายในตำบลหนองแวงโดยตรง มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมากเท่ากัน ($\bar{x}=3.63, SD=.84$) และ ($\bar{x}=3.63, SD=.57$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุมประชาคมเพื่อพิจารณาปัญหาหรือโครงการต่าง ๆ ที่ อบต. จัดขึ้น มีค่าคะแนน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.36, SD=.83$) ตามลำดับ

2. ด้านการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.62, SD=.43$) เมื่อพิจารณาตาม รายชื่อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือท่านร่วมกับอบต. ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยการให้คำแนะนำ ปรีกษา ($\bar{x}=3.68, SD=.70$) รองลงมาคือ ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการใน กิจกรรมของ อบต. ($\bar{x}=3.66, SD=.67$) ท่านเข้าร่วมกิจกรรมที่ อบต. จัดให้มีขึ้นในชุมชน เช่น ประเพณีรดน้ำดำหัวขอพรผู้สูงอายุในวันสงกรานต์ ฯลฯ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.65, SD=.66$) และ ท่านร่วมกับอบต. ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยออกกำลังแรงงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.50, SD=.77$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือท่านร่วมกับ อบต. ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยออกเงิน วัสดุ และ สิ่งของต่าง ๆ ($\bar{x}=3.44, SD=.77$) ตามลำดับ

3. ด้านการติดตามและประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.68, SD=.40$) เมื่อ พิจารณาตามรายชื่อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการมีส่วนร่วมในการติดตาม การดำเนินงาน กิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ของอบต. มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.71, SD=.60$) รองลงมา คือ การร่วมตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ มีค่าคะแนนอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x}=3.69, SD=.57$) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการที่จัดทำขึ้น มี ค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.68, SD=.62$) และการร่วมแสดงความคิดเห็นหรือวิจารณ์การ ทำงานของ อบต. ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น กล้องแสดงความคิดเห็น เวทีประชาคม ฯลฯ มีค่าคะแนน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.66, SD=.64$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือการมีการติดตามการ ดำเนินงานในการบริหารงบประมาณของ อบต. มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.64, SD=.59$) ตามลำดับ

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง จำแนกตาม สถานภาพส่วนบุคคล

ผลการศึกษาพบว่า

1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโลกสูง จังหวัดสระแก้วแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน
2. ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า ประชาชนที่มีอายุที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า สถานภาพการสมรสที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันเป็น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ไปตามสมมติฐาน เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD พบความแตกต่าง 5 คู่ คือ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างจากระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอนุปริญญา และระดับปริญญาตรี
5. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
6. ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ที่ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD พบความแตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ คือ ระดับรายได้น้อยกว่า 6,000 บาท มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างจากระดับรายได้ 6,001 – 10,000 บาท ระดับรายได้ 6,001 – 10,000 บาทมีส่วน

ร่วมในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างจากระดับรายได้ 10,001 – 15,000 บาทและระดับรายได้มากกว่า 15,000 บาท มีส่วนร่วมในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างจากระดับรายได้ 6,001 – 10,000 บาท

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยได้ว่า อายุ สถานภาพการสมรส และอาชีพที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วน เพศ ระดับการศึกษา และรายได้ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็น ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุ 56 ปีขึ้นไป สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ระดับรายได้ 10,001 – 15,000 บาท และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของสมศักดิ์ แก้วสนธิ (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของ อบต. บางเปรี้ยว ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการศึกษาของ ชาญศักดิ์ ทูรินไชสง (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู อยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนในเขตตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง มีการตื่นตัวต่อการปกครองในรูปแบบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความต้องการและมีความสามารถในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการดำเนินงาน และด้านการติดตามและประเมินผล ซึ่งสังเกตได้จากผลการวิจัยว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงนั้น เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เสนอแนะรวมถึงเข้ามาเป็นคณะกรรมการในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม เพศ อายุ

สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ และรายได้ สามารถนำมาอธิบายได้ ดังนี้

1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกันพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว มีความแตกต่างกัน ซึ่งผลจากการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษาของชาญศักดิ์ ทูร์น ไชสง (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมศักดิ์ แก้วสนธิ (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า เพศ มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล บางเพรียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว อายุที่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับ เจษฎา สอนแก้ว (2551) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ พบว่า อายุที่แตกต่างกันทำให้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมศักดิ์ แก้วสนธิ (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่พบว่า อายุมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกัน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว สถานภาพสมรสที่ต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ สมศักดิ์ แก้วสนธิ (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่พบว่า สถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกันพบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับ สมศักดิ์ แก้วสนธิ (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่พบว่าระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล บางเปรี้ยว ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และสอดคล้องกับ เจษฎา สอนแก้ว (2551) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ที่ระดับนัยสำคัญ .05

5. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว อาชีพที่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชาญศักดิ์ ทูริน ไชยสง (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่พบว่าอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และไม่สอดคล้องกับสมศักดิ์ แก้วสนธิ (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเปรี้ยว อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่พบว่าอาชีพ มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล บางเปรี้ยว ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นอกจากนี้ยังไม่สอดคล้องกับ เจษฎา สอนแก้ว (2551) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษาพบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ที่ระดับนัยสำคัญ .05

6. ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่แตกต่างกัน พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน

ตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ระดับรายได้ที่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันอย่างชัดเจน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมศักดิ์ แก้วสนธิ (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล บางเพียง ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และสอดคล้องกับ เฉยฉา สอนแก้ว (2551) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ ผลการศึกษพบว่า ระดับรายได้มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยอ้อ อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ชาญศักดิ์ ทูร์นไชสง (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษพบว่า รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น
2. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ควรส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนพิจารณาโครงการต่าง ๆ และเชิญชวนให้ประชาชนร่วมตรวจสอบ โครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้
3. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง เช่น การเชิญประชาชนเข้าร่วมประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภาคประชาชนให้ครอบคลุมทุกประเด็น
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ควรศึกษาปัญหาของแต่ละพื้นที่เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างแท้จริง

3. การศึกษาในครั้งนี้ ศึกษาจากประชาชนในพื้นที่เพียงตำบลเดียว ดังนั้นควรวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อื่น ๆ ด้วยเพื่อให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศรวมถึงการ ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ

บรรณานุกรม

- เจษฎา สอนแก้ว. (2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอคลอง จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ชาญศักดิ์ ทุริน ไชสง. (2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ภูมิศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลคู อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บัณฑิต พรหมรัตน์. (2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมืองการปกครองท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ปาริชาติ วลัยเสถียรและคณะ. (2543). กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ไพฑูรย์ โปธิสว่าง. (2554). การทำวิจัยทางสังคม: หลักการ วิธีปฏิบัติและสถิติ. ม.ป.ท.
- มนตรี นาคสมบูรณ์. (2540). การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการเมืองและการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีจังหวัดปทุมธานี. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สนทยา เดชรัตน์วิไชย. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งปรัง อำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมชาย รัตนภาสกร. (2550). การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารงานท้องถิ่น, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมศักดิ์ แก้วสนธิ. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเพ็ญ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง. (2556). ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง. วันที่ค้นข้อมูล 10 พฤษภาคม 2556, เข้าถึงได้จาก http://www.nongweang.go.th/index.php?mod=blog&path=blog&id_sub=181&id_type=1

_____. (2555 ก). ยุทธศาสตร์การพัฒนา. วันที่ค้นข้อมูล 10 พฤษภาคม 2556, เข้าถึงได้จาก http://www.nongweang.go.th/index.php?mod=load&path=load&id_sub=172&id_type=1

_____. (2555 ข). ข้อมูลประชากร. วันที่ค้นข้อมูล 10 พฤษภาคม 2556, เข้าถึงได้จาก http://www.nongweang.go.th/index.php?mod=blog&path=blog&id_sub=181&id_type=1

อรพินท์ สพโชคชัย. (2540). รายงานผลการศึกษาโครงการศึกษารูปแบบและแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท หลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
2. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ซึ่งผลที่ได้จะ
นำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว
3. แบบสอบถามมี 2 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
หนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงในความเห็นของท่านมากที่สุด โดย
ในแต่ละข้อมีค่าคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีส่วนร่วมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีส่วนร่วมมาก
3	หมายถึง	มีส่วนร่วมปานกลาง
2	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อย
1	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของประชาชน	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวนครั้ง/ปี)				
		5	4	3	2	1
		มากกว่า 7 ครั้ง/ปี	5-6 ครั้ง/ปี	3-4 ครั้ง/ปี	1-2 ครั้ง/ปี	ไม่เคย
ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย						
1	ท่านเป็นผู้หนึ่งที่ร่วมเสนอปัญหาที่ เกิดขึ้นภายในตำบลหนองแวง โดยตรง					
2	ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นใน การประชุมประชาคมเพื่อเสนอ โครงการต่างๆ ที่ อบต.จัดขึ้น					
3	ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นใน การประชุมประชาคมเพื่อพิจารณา ปัญหาหรือโครงการต่างๆที่อบต.จัดขึ้น					
4	ท่านเคยแสดงความคิดเห็นกับสมาชิก อบต.ในการจัดลำดับความสำคัญของ ปัญหาและการแก้ไขปัญหาต่างๆ					
5	ท่านร่วมให้ข้อมูลในการนำไปจัดทำ แผนพัฒนาประจำปี และแผน 5 ปี ของ อบต.					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของประชาชน	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวนครั้ง/ปี)				
		5	4	3	2	1
		มากกว่า 16ครั้ง/ปี	11-15 ครั้ง/ปี	6-10 ครั้ง/ปี	1-5 ครั้ง/ปี	ไม่เคย
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
6	ท่านร่วมกับอบต. ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยออกกำลังแรงงาน					
7	ท่านร่วมกับ อบต. ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยออกเงิน วัสดุ และสิ่งของต่างๆ					
8	ท่านร่วมกับอบต. ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยการให้คำแนะนำปรึกษา					
9	ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในกิจกรรมของอบต.					
10	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมที่ อบต. จัดให้มีขึ้นในชุมชน เช่น ประเพณีรดน้ำดำหัวขอพรผู้สูงอายุในวันสงกรานต์ ฯลฯ					
ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของประชาชน	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวนครั้ง/ปี)				
		5	4	3	2	1
		มากกว่า 7 ครั้ง/ปี	5-6 ครั้ง/ปี	3-4 ครั้ง/ปี	1-2 ครั้ง/ปี	ไม่เคย
ด้านการมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผล						
11	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตาม การดำเนินงาน กิจกรรม หรือ โครงการต่างๆของอบต.					
12	ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นหรือวิจารณ์การทำงานของ อบต. ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น กล้องแสดงความคิดเห็น					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วมของประชาชน	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวนครั้ง/ปี)				
		5	4	3	2	1
		มากกว่า 7 ครั้ง/ปี	5-6 ครั้ง/ปี	3-4 ครั้ง/ปี	1-2 ครั้ง/ปี	ไม่เคย
ด้านการมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผล						
13	ท่านร่วมตรวจสอบโครงการต่างๆ ของ อบต. ให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้					
14	ท่านมีการติดตามการดำเนินงานในการบริหารงบประมาณของ อบต.					
15	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการที่จัดทำขึ้น					

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอสูง จังหวัดสระแก้ว

.....

.....

.....

.....
